

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 181
van **STEPHANIE D'HOSE**
datum: 6 juli 2020

aan **BENJAMIN DALLE**
VLAAMS MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

Nieuwsgroepen - Mediaconcentratie

Een nieuwe studie van de VUB wil een licht laten schijnen op de huidige situatie van de Vlaamse nieuwsmedia. De schaalvergroting die de mediagroepen boven de nieuwsmerken noodgedwongen moeten doorvoeren, leidt volgens de onderzoekers tot een "doorgedreven zelfpromotie en gekleurde berichtgeving" bij de grote nieuwsmediamerken in Vlaanderen. Concreet komt het erop neer dat merken die tot dezelfde groep behoren, positiever berichten over andere merken in die groep, alsook vaker naar die andere merken verwijzen.

Ik wil hier allerm minst de indruk geven dat schaalvergroting niet meer zou mogen of dat mediamerken allemaal individueel moeten opereren, want dat is een utopische denkwijze. Schaalvergroting heeft voordelen inzake expertise en het delen van technologische platformen en leidt ertoe dat mediagroepen het hoofd boven water kunnen houden. Het alternatief, om verregaande restricties op te leggen, zou ertoe leiden dat mediagroepen opgebroken worden en op termijn de duimen moeten leggen tegen buitenlandse nieuwsmerken die de levensnoodzakelijke advertentiebudgetten naar zich toe trekken.

Het verwijzen naar eigen merken is een courante praktijk, zowel bij de openbare omroep als bij private nieuwsgroepen/mediabedrijven. Dat toont aan dat het belangrijk is dat mensen goed geïnformeerd kunnen worden bij elke nieuwsgroep, want vermits er onderling vaak naar eigen merken verwezen wordt, bestaat het risico dat lezers of kijkers van bepaalde merken opgesloten raken in één bubbel van nieuwsmerken. Daarnaast is ook voldoende redactionele vrijheid belangrijk, zodat verschillende nieuwsmerken onder hetzelfde dak niet gedwongen worden in de richting van een pensée unique.

Het is wel belangrijk te noteren dat mediaconcentratie niet noodzakelijk leidt tot minder kwaliteitsvolle journalistiek, aldus de onderzoekers. Ook over de schadelijkheid van de tendens om meer of positiever over 'bevriende' merken te berichten of er naar te verwijzen, spreekt het onderzoek zich niet uit: de bedoeling is vooral om het debat op gang te brengen.

1. Hoe evalueert de minister de bevindingen uit de VUB-studie over mediaconcentratie?
2. Heeft de Vlaamse overheid grendels ter beschikking - zonder daarmee afbreuk te doen aan redactionele autonomie van de pers - om te voorkomen dat mediamerken die onder hetzelfde dak zitten, verworden tot een amalgaam zonder identiteit?

3. Hoe wil de minister de journalistieke sector ondersteunen - qua opleidingen en begeleiding - zodat de kwaliteit van de journalistiek te allen tijde onafhankelijk kan blijven van de plaats die een nieuwsmerk heeft binnen een grotere mediagroep?

ANTWOORD

op vraag nr. 181 van 6 juli 2020

van **STEPHANIE D'HOSE**

1. Ik verwijs naar mijn antwoord op vraag nr. 178 dd. 2 juli 2020 van mevrouw Segers.
2. Fusies, overnames en samenwerkingsverbanden tussen ondernemingen van een zekere omvang moeten vooraf worden goedgekeurd door de Belgische Mededingingsautoriteit (BMA) of in sommige gevallen door de Europese Commissie. Het is de taak van de Belgische Mededingingsautoriteit (BMA) en de Europese Commissie om de impact van deze fusies, overnames en samenwerkingsverbanden na te gaan.

Artikel 21, lid 4 van de Verordening Nr. 139/2004 van de Raad van 20 januari 2004 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen bepaalt dat lidstaten passende maatregelen (kunnen) nemen ter bescherming van andere gewettigde belangen dan die welke in deze verordening in aanmerking zijn genomen. De 'pluraliteit van de media' wordt hierbij uitdrukkelijk als voorbeeld van een gewettigd belang gegeven om maatregelen bij concentraties te verantwoorden. Bij de toetsing van een concentratie kan dus, naast de beoordeling van mededingingsfactoren (zoals hogere prijzen of verminderde innovatie) ook in een bijkomende controle worden voorzien door een andere instantie, die nader de impact op de pluraliteit van de media onderzoekt

3. Ik ben van mening dat door het intern organiseren van opleiding en begeleiding binnen de mediagroepen zelf de kwaliteit van de journalistiek en de onafhankelijkheid niet in het gedrang komt, maar zal altijd aandacht hebben voor mogelijke opportuniteiten ter ondersteuning van de journalistieke kwaliteit binnen de budgettaire mogelijkheden.